

# "על הפרק"



## מפגש מחודש עם התנ"ך

### שמואל א' פרקים ג'-ד'

הקדשת שמואל לנביא מחדשת את הקשר הישיר בין הקב"ה לעם ישראל. המהפך האישי שעובר שמואל בפרקים אלו משפיע על חייו ועל חיי האומה כולה.

### "וַיִּקְרָאוּ בְּסֵפֶר בְּתוֹרַת הָאֱלֹהִים" < בקיאות

#### פרק ג'

- 1 הקב"ה קורא לשמואל שלוש פעמים (ד,ו,ח), אך שמואל חושב שהקול הוא קולו של עלי. מדוע לדעתכם שמואל אינו מזהה שמדובר בנבואה? עיינו גם: שמות ג,א-ה; שופטים יג,ו-כב.
- 2 "וַיִּקְרָא עָלָיו אֶת שְׁמוֹאֵל וַיֹּאמֶר שְׁמוֹאֵל בְּנֵי וַיֹּאמֶר הַנְּנִי" (טז) עמדו על מערכת היחסים העדינה והמורכבת בין עלי הכהן ושמואל תלמידו.
- 3 הקדשתו של שמואל לנביא מתוארת בפרקים א-ג. הניסוח החגיגי בפסוקים יט-כ בפרקנו מבטא את שיאו של התהליך. אלו שלבים בתהליך ההקדשה נשלמים בפסוקים אלו?

#### פרק ד'

- 4 "כִּי אָמְרוּ בְּאֵל הָאֱלֹהִים אֵל הַמִּחְנָה" (ז) בעקבות תבוסתם במערכה מול פלישתים מחליט העם להביא את ארון ה' לשדה הקרב. כיצד רואה העם את תפקיד הארון במלחמה ומדוע הוא בטוח בנצחונו? להרחבה עיינו במאמרו של פרופ' יהודה אליצור "ארון ה' בארץ פלישתים" באתר "דעת": <http://www.daat.ac.il>
- 5 בפרק א עלי מתואר כיושב על הכסא בפתח ההיכל בשילה (א,ט). בפרקנו, הוא מקבל את הבשורה על נפילת ארון ה' באותו המקום (ד,יג) ושם גם מוצא את מותו (יח). עקבו אחר דמותו של עלי ויחסו למשכן בפרקים א-ד ובמיוחד: א,ד; יג-יח; ב,כג-כה; ג,טז-יט; ד,יח.



מכון תורני לנשים ע"ש שרה בת יצחק יעקב רעננערט  
The Sodie Rennet Women's Institute for Torah Studies

המרכז ללימודי תנ"ך

התכנית העולמית המקוונת ללימוד שבועי של נביאים וכתובים

02-5944555 • טל': perek.matan@gmail.com

© כל הזכויות שמורות. המרכז ללימודי תנ"ך. מתן ירושלים

## ”מִפְּרֵשׁ וְשׁוֹם שְׂכָל” < עיון

6 חורבנה של שילה אינו מוזכר במפורש בפרק ד' ואנו לומדים עליו באופן עקיף מהנאמר בירמיהו כו, ט "כִּשְׁלוּ יְהִיֶּה הַבַּיִת הַזֶּה וְהָעִיר וְהָעִיר תִּתְחַרֵּב מֵאִין יוֹשֵׁב" מה עשויות להיות הסיבות להעדר תיאור חורבן העיר שילה והמשכן?

7 לידה המסתעפת במותה הטראגי של האם מתוארת בשני מקומות בתנ"ך: בראשית לה, טז-כ; שמואל א ד, יט-כב; בשני המקרים מספיקה האם לקרוא שם לרך הנולד. השווו בין שני התיאורים, מה מנציחה כל אחת מן הנשים דרך השם הנבחר? כיצד מאירה ההשוואה את דמותה של אשת פנחס ואת תפיסת העם ביחס ללקיחת הארון בשבי?

## ”וַיְבִינּוּ בְּמִקְרָא” < הרחבה

”מיסודי הדת לידע שהאל מנבא את בני האדם ואין הנבואה חלה אלא על חכם גדול בחכמה, גיבור במידותיו, ולא יהא יצרו מתגבר עליו בדבר בעולם אלא הוא מתגבר בדעתו על יצרו תמיד והוא בעל דעה רחבה נכונה עד מאוד. אדם שהוא ממולא בכל המידות האלו, שלם בגופו, כשיכנס לפרדס וימשך באותם הענינים הגדולים הרחוקים, ותהיה לו דעה נכונה להבין ולהשיג והוא מתקדש והולך ופורש מדרכי כלל העם ההולכים במחשכי הזמן, והולך ומזרז עצמו ומלמד נפשו שלא תהיה לו מחשבה כלל באחד מדברים בטלים ולא מהבלי הזמן ותחבולותיו, אלא דעתו פנויה תמיד למעלה, קשורה תחת הכסא להבין באותן הצורות הקדושות, הטהורות ומסתכל בחכמתו של הקב”ה כולה מצורה ראשונה עד טבור הארץ ויודע מהן גדלו מיד רוח הקודש שורה עליו” (רמב”ם הלכות יסודי התורה ז, א)

”ודבר ה' היה יקר בימים ההם אין חזון נפרץ” (ג, א)

הרב דוד כהן (1887 - 1972) ידוע בכינויו 'הרב הנזיר' בשל מנהגי הנזירות שאימץ בחייו הבוגרים: הוא גידל את שעריו, לא הסתפר ולא התגלח, התנזר משתיית יין ומאכילת בשר, ושאף לחידוש הנבואה. למוטיב ה'אורי' ולמשמעות ה'קול' מקום מרכזי במשנתו של הרב הנזיר. בשנת תרפ”ה (1925), בעמדו על שער חומת העיר העתיקה, הוא כותב ביומנו האישי:

”אביט אני באוויר יפה, קופש וטופר מסביב לי, בנאות החמה,  
והערב פורש כנפי שמימו של סוכת שלום, סיני צופיות ואצני מצפות לקשב,  
לשמוע פבר תשון עתירות עם לחוציו בארץ יפה...  
ופנה מתחילת הקול, פק מן הפק, לא קול ולא צליל,  
אך שמע יפה,  
ואקשיב ואשמע שמועה מצפנת.  
ופנה פקשב.”